

Årg 22 Nr 3 2012

S:t Olof

Medlemsblad för Torshälla hembygds-
förening S:t Olofs Gille

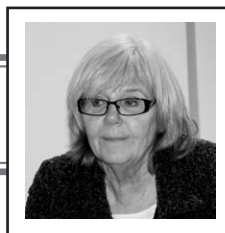

Bild: Janett Eriksson

Höstanemon med små besökare

Höstanemon är en tålig, anspråkslös, högre trädgårdsväxt som kan bli mycket gammal om den lämnas att växa i fred. Höstanemon är en art i familjen ranunkelväxter och finns i Mormorstäppan.

Åldermannen har ordet

Sommaren 2012 går mot sitt slut. För Sankt Olofs Gille och Bergströmska gården har det varit en mycket bra sommar. Stort TACK till alla frivilligkrafter som sett till att allt fungerat. Självklart även ett stort Tack till alla gäster ”utan gäster, inget kalas”.

Vad är det som gör en bra sommar? Det ser förvisso olika ut för var och en av oss. Beroende på ålder, intressen och möjligheter. För mig har det under många år varit det viktigaste att få åka till vårt hus i Värmland. Oftast har bilen varit färdigpackad redan på fredagskvällen för direkt avfärd vid arbetsdagens slut. Med mig hade jag ytterst lite jobb men massor, flera papperskassar, med böcker. Jag var tämligen asocial och hade inget behov av att träffa andra människor. Däremot ville jag gärna ”ut och åka” bil några dagar, antingen i Norge eller i Sverige. Vädret var ganska ointressant för jag hade ju mina böcker. Detta var mitt tidigare sommarbehov och det var nyttigt och rätt då. Jag återvände till ”jobbet” med glädje och energi.

Nu ser mina behov annorlunda ut. Böckerna har dock inte försvunnit även om mängden minskat. Jag tycker det är roligt och trevligt med gäster och att umgås. Kan kanske bero på att ”gubben” och jag nu träffas varje dag så att jag behöver mer stimulans utifrån? Eller är det så att sommarstressen vuxit bort. Läste att de första stresssymtomen finns dokumenterade i en sjukjournal från 1849.

Under sommaren försöker nog de flesta göra saker som känns stimulerade och roligt. Vi vill vara ute, vi vill ta vara på de fantastiskt ljusa kvällarna och nätterna som Sverige har. Det är kontrasterna mellan den mörka kalla vintern och den ljusa, förhoppningsvis, varma sommaren som gör Sverige fantastiskt. Men, det är också just det som skapar behovet av att ”använda” sommaren rätt. De flesta har en möjlighet att skapa en harmoni mellan arbete och ledighet.

När Torshälla var en ung stad kom säkert sommaren även då med glädje. Men säkert också med mycket arbete. Allt som skulle ätas och förbrukas under vintern skulle skördas och färdigställas under de korta sommarmånaderna. Djuren skulle ut på bete och helst föröka sig. Mot slutet av sommaren och början på hösten skulle varor säljas på diverse marknader för att få in kontanter till vintern. Jag läste i min morfar och mormors kassabok från de första åren på 1900-talet hur otroligt viktigt det var att få en möjlighet att sälja antingen en kalv eller en gris för att få just ett kontanttillskott för vinterns behov av inköp. Även om självhushållet var stort fanns behov av inköp av allt från skor, vissa verktyg, utsäde m.m.

Jag hoppas att Du fått den sommar Du önskade och att energin inför hösten är laddad. Vi på Bergströmska gården laddar med Torshälla marknad 8–9 sept., Scener ur Torshällas historia i kyrkan 23 okt, Historisk afton 6 nov och Julmarknad den 9 dec.

Väl mött!

Iha Frykman
ålderman

Barnkulturdagarna i maj 2012

Under vecka 21 var barn från lågstadiet på Bergströmska gården. Ettorna fick lära sig linets historia och därefter fick alla så linfrön i Mormorstäppan. Tvåorna fick prova på att bråka, skäkta och häckla linet. Treorna fick baka tunnbröd, lära sig mer om branden 1798 samt titta på gamla verktyg. Veckan avslutades med ett blomstertåg till Holmberget där musikskolan uppträdde.

Ettorna lyssnar på Margaretha Lindén då hon berättar om linet...

... och här sår barnen sina linfrön.

Lite resultat från sådden

På sidan 7 kan du läsa treornas berättelse från sitt besök på Bergströmska gården.

Text och bild: Janett Eriksson

Skolbarnen har lagt vackra blommor runt Linnés byst. Här ses även Blomstertågets fanbärare, Jan-Erik Kling.

Gårdarna nr 1 & 2

Gård nr 1, Järnvägsgatan 11.

I mitten av 1700-talet numrerade man Torshällas tomter från 1 till 100. Det gällde alla fastigheter som låg väster om ån, utom gård nr 21 (Stadskällaren) och gård nr 100 (Krusgården), som låg på östra sidan. Man började numreringen vid västra tullen vid gränsen mot Torshälla socken.

Tomt nr 1 & 2 var den största tomten i staden där många av stadens styrande haft sin bostad. På Grafs karta från 1783 kan man se ett större och ett par mindre hus vilka låg efter Västra Långgatan, i dag Järnvägsgatan.

Från slutet av 1700-talet fram till sin död 1812 ägdes fastigheten av Borgaren Herr Inspector Anders Vibjörnsson. Änkan

Charlotta Elisabet Galle bodde en lägre tid kvar i huset. Många pigor och drängar bodde på gården vilket tyder på att det även bedrevs jordbruk.

Det var vanligt att det fanns kor och hästar på borgargårdarna. Detta berodde på att drottning Kristina, under sin regeringstid, upplåtit klöv och mulbete på kronans mark till torshällaborgarna. Marken låg vid Salt- och Lisselängen norr om staden. Det var samfälld jord, som senare styckades upp så att varje gård fick en egen jordlott.

Nästa ägare till gårdarna 1 & 2 blev Herr Handelsman Rådmannen Per Gustaf Schotte, som gifte sig med borgmästare

Björnströms dotter Johanna Catharina. Det unga parets lycka blev dock väldigt kortvarig, hon dog i barnsäng 1812 endast 18 år gammal. Dottern Emelie överlevde och uppnådde vuxen ålder.

Per Gustaf Schotte, som var född 1789, gifte om sig 1822 med Sofia Siefverts född 1802, med vilken han fick flera barn. Schotte ägnade sig i huvudsak åt affärsverksamhet. Under en tid ägde han bl.a. sågverket på åns östra sida och var delägare i Kronokvarnen.

Schotte hade från början ett stort hushåll med betjänt, hushållerska och flera tjänstehjon, men på 1830-talet bestod hushållet bara av ett fåtal personer.

År 1837 flyttade familjen Schotte till Eskilstuna och ny ägare till gårdarna 1 & 2 blir rådmannen Dahlström. I fastigheterna bodde förutom Dahlströms folk bl. a. ingenjören Anders N Jansson som var gift med Emelie, dotter till Schotte och hans första hustru. När rådmann Dahlström efter en kort tid avlider kom hans änka Carolina Christina Kilström att inneha gårdarna till omkring 1860 då ny ägare av gård nr 1 blir kyrkoherde J P Lind.

Av hyresgästerna kan också nämnas den nya postmästaren Majoren och Riddaren Sven Brisman, som tillträdde sin tjänst 1849, en tjänst som han innehade till 1865. Sven Brisman som vid tillträdet var 59 år gammal hade tidigare varit Major vid Värmlands regemente.

År 1851 flyttar han till gård nr 50 och enligt anteckningar i husförhörlängden kan man läsa:

"Har såsom sin hustru låtit kyrkt.¹ pigan Anna Maria Ersdotter född 1825 i Wermskog." I boet medförde hon 5 oäkta barn. Med Brisman fick hon ytterligare 4 barn, den sista föddes 1860 då han var 70 år gammal.

Kyrkoherde J P Lind ägde gård nr 1 till omkr. 1870 då handlaren Erik Lindström köper gården. Efter Linströms död 1874 bor änkan under många år kvar i gården.

Den mest kända person, som bott i gård nr 1 är borgmästaren Albin Edsberg. Han tillträdde tjänsten som borgmästare 1891, en tjänst som han behöll till sin död 1924.

Edsberg var en ståtlig person med stor pondus, som skötte sin syssla med stor noggrannhet. Han var domare i rådhusrätten, under en tid landstingsman, ordförande i hälsovårds-/ fattigvårds-/ byggnads-/ och taxeringsnämnden m.m.

Efter Edsbergs död byggdes huset om till bostad och mottagning för stadsläkaren. Stadsläkartjänsten hade under flera år varit begränsad till mottagning en gång i veckan.

De läkare, som jag kommer ihåg är doktorerna Bergh, Arnborn, Hedlund, Hjort och Toss.

Dr Hedlund, som var stadsläkare till omkring 1940 hade en extravagant hustru, som älskade att åka till Stockholm och shoppa vilket kostade Dr Hedlund stora

¹ *Kyrktaga*

Gård nr 2, Järnvägsgatan 9.

pengar. Detta föranledde honom att sätta in en annons i stockholmstidningarna där han frånsade sig allt ansvar för de inköp som fru Hedlund kunde tänkas göra.

Dr Toss var den siste stadsläkaren i gård nr 1. På 1960-talet flyttades läkarmottagningen upp till Östra torget. Mottagningen flyttades senare över till Vårdcentralen vid Spånga där Dr Toss hade sin praktik kvar till sin död 1978.

Första gången som gård nr 2 nämns med separat ägare är omkring 1858 då Rådman Ruth står som ägare. När rådman Ruth, som var född 1804 dog 1864 testamenterades gården till hans hushållerska Maria Sundberg.

Det var Rådman Ruth som donerade medel till Holmens småskola, vilken lig-

ger vid den gränd som bär hans namn, Ruths gränd. Maria Sundberg bodde kvar i gården till 1894 då hon säljer den till smidesidkaren K V Hellberg.

(Artikeln om gård nr 2 fortsätter i nästa nr av S:t Olof)

Text och bild: Bernt Pettersson

Är du intresserad av kryddväxter?

I mormorstäppan finns kryddland som behöver förnyas.

Vill du hjälpa oss med detta?

Kontakta Jan-Erik Kling,
016-35 56 41.

Barns berättelser om besöket på Bergströmska gården

Den 23 maj var klass 3 från Gökstensskolan på Bergströmska gården. De fick baka tunnbröd, lära sig om branden 1798 samt titta på gamla verktyg. Här följer några härliga berättelser från klassen:

- "Det var kul att vi fick koma. Jag lärde mig att det var en vakt som märkte att det brann"

- "Jag tyckte det var intressant när du berättade om Torshällabrand. Jag visste inte att för längesedan fanns en piga som hade tent ett ljus och glömt o släcka det, och det började brinna klåkan 1 på natten. Sen höll det på länge till. Jag lärde mig lite mer om branden"

- "Jag tyckte det var intressant och lyssna på Torshällas historia. Jag visste inte om att det fanns gamla brandredskap i gamla huset. Jag lärde mig att baka tunnbröd med Berit. Jag tyckte det var roligt att vara på Bergströmska gården"

- "Jag tyckte det var intressant när ni berättade om branden. Jag visste inte att det var en sån stor brand. Jag lärde mig om att det var svarta vinbär i Bergströmska gården"

- "Jag tyckte det var roligt att baka bröd. Det var intressant när vi fick baka bröd. Det var gott att äta brödet"

- "Jag tyckte det var intressant om den stora branden. Jag visste inte att man gjorde flädersaft av blommor. Jag lärde mig hur man gör flädersaft"

- "Jag tyckte det var intressant med alla verktyg för att nu vet jag vad man ska använda dem till. Jag visste inte att man hade elden och brödet tillsammans. Jag lärde mig att när branden hade varit köpte mannen som bodde i Bergströmska gården tomten mitt emot och byggde en trädgård"

- "Jag tycker det var intressant. Jag visste inte att man hade en sån ugn full och så visste jag inte att man laga skor på det setet. Jag lärde mig att man hade såna ugnar på den tiden och att man laga skor. Jag lärde mig också om den stora branden. SLUT!

Bergströmska gården är bäst!"

Med de fina orden slutar denna lilla sammanställning.

Några 3:or med sitt nybakade bröd.

Text och bild: Janett Eriksson

Sommar

Sommaren har visat sig från sin goda sida under våra hantverksdagar. Någon liten skur m
glada för. Sommaren inleddes med "Ullakademin" i Mormorstäppan och avslutades, som

Den här bilden får representera alla guidningar vi haft i sommar. Detta är en kusinträff och deras anmoder, Sofia Kristina Westerberg född Jansson, föddes på Bergströmska gården 1892.

Lisa Ål
hållning

Josephine Thunell och Elin Asplund stod för underhållningen vid vår första aktivitet. De spelade och sjöng melodier ur Monica Zetterlunds repertoar.

Text och bild: .

"Ullakademin" i Mormorstäppan

ren 2012

nen i stort sett uppehåll, soligt och varmt. Vi har haft många besökare vilket vi är mycket
vanligt, med Djurgårdens spelmanslag.

und, ung flöjtist, stod för under-
gen en hantverkstorsdag.

Janett Eriksson

ippan.

Mona Gustavsson, en av sommarens alla duktiga
hantverkare.

Populär duo på Bergströmska gården:
Gunnar Sandewärn och Leif Linnskog.

Branden 1798

Den 9 oktober är det 214 år sedan den stora stadsbranden utbröt i Torshälla. Margaretha Lindén har skrivit följande lilla berättelse på uppdrag av Eskils-källan ABM². De ville ha en berättelse om branden sett ur ett barns perspektiv. Här nedan får du ta del av Margarethas historia. /Red.

Fakta om branden

På natten den 9 oktober 1798 utbröt brand i ett brygghus på gård nr 15 i Torshälla. Av stadens 100 fastigheter brann 56 gårdar ner totalt och 16 blev mycket svårt brandskadade. Inga människor omkom och även djuren lyckades man rädda.

Stadens två stenbyggnader, kyrkan och Kvarnen klarade sig liksom de mindre bemedlades gårdar i stadens södra del. Även Lill Jans krog undgick att brännas ner.

Rådman Henrik Collijn, ögonvittne till branden har i dokument beskrivit förloppet. Han är alltså Rådmannen i brevet som är skrivet av hans 14-åriga dotter Hedda. De bodde på gård nr 29. Stina Cajsa, 14 år, är dotter till änkan Stina Sofia Söderqvist på gård nr 87. Brevet är påhittat med hjälp av fakta från Collijns berättelse.

Torshälla den 15 oktober 1798

Bästa Kusin!

Jag vet inte riktigt var jag ska börja. Det har hänt så mycket sedan vi sist träffades. Det kändes i alla fall spännande att få flytta till Torshälla. Mor var glad för här hade hon växt upp och hade många vänner. I huset mitt emot bodde Stina Cajsa. Hon blev snart min bästa vän. Jag skriver bodde, för hennes hus finns inte kvar längre och inte heller vårt. Nu undrar Du nog vad som hänt. Jag ska försöka berätta från början.

Vi hade precis firat Mickelsmäss och alla var glada för att sommaren och hösten hade varit bra och alla hade fyllt sina bodar med mat för vintern. Vi var lediga några dagar från skolan och flera kamrater skulle resa bort med sina föräldrar och gå på marknad. Vi frågade Far om inte vi också kunde få åka på marknad, men han sa bara att han inte hade tid just då och tur var väl det med tanke på vad som hände.

Det fina brittsommarvädret försvann som genom ett trollslag och det blåste upp till storm. Båtarna i hamnen kunde inte segla vidare. Ingen hade lust att gå ut. Det tjöt och pep överallt i huset. Då bankade det på dörren och någon ropade att borgmästaren genast ville prata med rådmannen. Far hade blivit rådman nästan med detsamma som vi flyttat hit.

² Samverkan mellan, Arkiv, Bibliotek och Museer.

När han kom tillbaka undrade Mor om det var något viktigt borgmästaren hade att säga eftersom det var så bråttom. Stormen är svårare än vanligt så han ville utfärda eldningsförbud genast, svarade Far. Vi har hissat stormvarningsflaggan på Rådhuset och nu går budet runt i stan att alla eldar ska släckas så ingen olycka inträffar. Mästersmeden Torsin blev inte glad för han hade arbete som skulle vara färdigt idag. Men hans drängar blev desto gladare för de fick ju en fridag. Jag är glad, fortsatte far, att jag inte har nattvakten denna natt!

Det kändes skönt och tryggt att ha Far hemma. Men mitt i natten vaknade vi av att kyrkklockan klämtade. Far rusade upp ur sängen, slog upp dörren och kände att det luktade rök. Han såg ett svagt eldsken någonstans bortom bron. Han ropade åt Mor att se till att alla kom i kläderna och ta fram alla brandredskap och kanske bereda sig på att få lämna huset. Sedan var Far försvunnen. Han hade sprungit upp till torget för att få veta mer. Nu hördes det röster överallt och folk kom springande med hinkar och brandredskap. Någon ropade att det brinner hos Beata Charlotta på gård nr 15. Hos Beata Charlotta, tänkte jag, men hon är ju inte hemma. Hon reste bort i morse. Hur kan det brinna där?

Mor skickade iväg drängen och pigan med ämbar för att hjälpa till att släcka. Själv började hon, för säkerhets skull, som hon sa plocka ihop Fars alla viktiga papper och våra kläder, husgeråd och allt möjligt annat och la det nära dörren. Snart låg röken som ett tungt täcke över hela stan och man märkte knappast

att det blivit morgon. Hela natten hade människor burit och dragit och släpat saker förbi vårt hus för att rädda vad som räddas kunde. Så kom vår dräng inspringande och ropade att jag spänner hästen för flakvagnen så får ni lasta på så mycket som ryms på den. Sen får vi köra ut det till Lisselängen. Kanske hinner vi köra två vändor. Det har kommit hjälp från Eskilstuna så jag skickades hem. Nu kom också vår piga hem för att ta hand om lillebror. Vi band våra två kor efter vagnen och grisen fick småpojarna försöka mota efter. Grisen var så rädd att den skrek i högan sky.

Ute på ängen hade varje familj lagt upp sina saker i högar och bundit djuren. Jag visste inte att det fanns så många kor i vår stad. Vi barn fick stanna kvar på ängen medan Mor och drängen försökte ta sig tillbaka till vårt hus för att hämta mer. Han berättade att branden nått ända upp mot kyrkan och närmade sig kvarnen. Sedan berättade han något som nästan fick oss att skratta mitt upp i allt elände. Några sjömän från en av båtarna hade slängt ett segel över taket på Lilljans krog och öste vatten över det och ropade: – Vi måste ju ha någonstans där vi kan äta när det här är över!

Elden åt sig fram bit för bit och när det började skymma fanns det inget kvar för elden att förtära. Stormen hade lugnat sig något. Du må tro att det såg hemskt ut. Istället för hus var det bara svarta skorstenar som reste sig upp bland sönderbrända stockar. Nu kom Far ut till oss på ängen och berättade att av alla 100 gårdarna i vår lilla stad så var det kanske 20–30 som hade klarat sig. Jag grät så

jag skakade i hela kroppen. Då kände jag någon som la sina armar om mig och kramade mig hårt. Det var Stina Cajsa. Hon viskade till mig att vi ska vara glada att ingen av oss har blivit skadad.

Nu gick rådmännen runt till alla familjer och hörde efter hur det gått för dem och om de hade någonstans där de kunde få sova. Om inte så var fallet så kunde man över natten få ta sin tillflykt till kyrkan, som var oskadd eller till kvarnen eller den lilla krogen.

Man hörde sig för om någon saknades, men det verkade som om både människor och djur hade klarat sig. Man ordnade också med vakter på ängen för att hålla tjuvar och löst folk borta. Vi kröp ihop i ett hörn i kyrkan den natten.

Far såg vi knappast inte förrän nästa morgon. Då berättade han att vi skulle få åka till Strängnäs där det fanns ett hus som stod tomt och där vi kunde få bo tills vidare. Jag var ledsen över att behöva skiljas från Stina Cajsa, som blivit min allra bästa vän. Far var tvungen att stanna kvar i Torshälla och hjälpa till att röja upp efter branden och hjälpa alla människor som blivit hemlösa.

Nu vet Du hur vi haft det.

Många kära hälsningar från

Din Kusin
Hedda

Margaretha Lindén

"Flodins gård (nr 15) den 9 oktober 1798". Längst t.v. syns Ståhles gränd. Tavlan är målad av Håkan Lindholm och finns på Bergströmska gården.

Om Torshälla marknad från förr

Från marknaden i vår gamla goda stad år 1907 är mina minnen synnerliga dunkla. Men mina äldre bröder kunde med god framställningskonst relatera spännande saker. Fast far och mor såg nog mera klarsynt på det som skedde.

Efter denna marknad blev så bestämt att inga tillställningar av sådan art skulle få förekomma mera i all framtid. Utan Staden skulle återgå till vanliga torgdagar varje helgfri fredag och vara avsedda endast för stadsbefolkningen och den närmast intill liggande landsbygden. Så blev det också bestämt att löst springande hundar samt tvivelaktiga existenser skulle utan rannsakan och dom avhysas från torget.

Det ansågs av de som hade hand om förståndet att åtgärden var fullt befogad därför att utsocknes kom och kastade sig in i marknadsvimlet och bar sig åt som om de ingen uppfostran hade. På den tiden var det vanligt att ätliga varor skulle provsmakas innan köp kom till stånd. På vanliga torgdagar skrapades med en 10-öring en liten klick av smöret utav försynta stadsbor, men utsocknes använde 5-öringar och 2-kronor till stortret.

Mor berättade att hon en gång frågade en hemmabonde om det smör han sålde var gott. – Jag tror då för dom har snart ätit upp allt för mej, fick hon till svar av en nedstämd bonde. Som sagt var blev

detta och flera orsaker till att Torshälla Marknad försvann ur bilden.

I våra dagar kan det som blivit bestämt utan större svårigheter slopas. Så nu har Torshälla Marknad återkommit. Fredagen den 13-de öppnades den 3-dje nya marknaden med stor pompa. Klockan 19 – då vi vandrade Storgatan fram mot Rådhusstorget möttes vi av tonerna från Sörmlandsmarschen och då blev våra sinnen varma. När sedan Borgmästaren steg upp och gav en historik om vår stad med utgång från tidens morgon med hednisk blotning samt offer till Asa-Tor godkände vi också detta.

Sedan följde slag i slag den utveckling av marknader som förekommit, men ingenting blev sagt om slutet. Men våra sinnen förblev varma. Och ännu varmare blev de när ”Lasse med lutan” på ett angenämt sätt förde oss tillbaka i tiden då Bellman diktade om Bergströmskans porträtt. För att sedan komma in i moderna tidevarv och sjunga Evert Taubes visa om att hålla Sverige rent. Så gick vi hem i lugn och ro allt medan kyrkklockorna manade frid över Staden.

Men förmodligen släpptes marknadsglädjen sedan lös med många attraktioner. Det kunde vi förstå för vi hade knappt fått upp ögonen på lördagsmorgonen förrän Peter kom över till oss och i högstämda ordalag beskrev hur han krockat med radiobilen i vansinnesfart

och han talade om spunnet socker och hur han spelat på enarmade banditer.

Han hade med sin enorma tur vunnit en varuhink i vilket fanns så mycket fina grejer att han kunde pracka på mormor

en påse japanskt ris och ett halvt kilo kokmalet för 7:50. – ”Å mä dom pengarna ska ja te marknan! – För då ä två dagar kvar!”

Nedtecknat av Elof Maxe

10-årsjubileum för Historisk afton!

För att fira detta har Margaretha Lindén skrivit

Scener ur Torshällas historia

som framförs i kyrkan den 23 oktober kl 18.30

Välkommen!

Historisk afton 6 november 2012

Välkommen till en historisk afton
i Torshälla kyrka den 6 november kl 18.30.

Med anledning av årets Strindbergsjubileum kommer
Tryggve Lundh att hålla ett föredrag om August Strindberg.

Därefter serverar Torshälla hembygdsförening S:t Olofs Gille
en måltid i Kyrkans hus, till en kostnad av 100 kronor.

Varmt välkommen!

*Mer information om kvällens arrangemang, anmälan m.m. kommer i
Torshälla Runt, Evenemangsguiden samt
www.sanktolofsgille.se*

Detta är ett samarrangemang mellan Torshälla församling,
Torshälla kultur/biblioteket samt Torshälla hembygdsförening
S:t Olofs Gille

Övrigt

TACK!

Hembygdsföreningens styrelse vill rikta ett varmt tack till alla som bidragit till vår trevliga sommar på Bergströmska gården!

Det gäller hantverkare, underhållare, alla frivilliga krafter och inte minst alla besökare som deltagit i våra olika arrangemang.

Nu är det dags för 2012 års marknad!

Den 8 – 9 september har vi öppet mellan kl. 10–16

Vi har kaffeservering och våra goda våfflor!

Loppisboden är öppen.

Välkommen till
Bergströmska gården!

Välkommen

till våra arbetsdagar på
Bergströmska gården. Vi ses på
torsdagar mellan kl 14.00 – 16.00.

Lämna gärna din e-postadress till oss!

www.sanktolofsgille.se

Torshälla Hembygdsförening S:t Olofs Gille

Styrelse:

Iha Frykman, ålderman..... tel 35 81 39
Jan-Erik Kling, v. ålderman..... tel 35 56 41
Berit Antonsson, skrivare..... tel 35 83 68
Janett Eriksson, v. skrivare tel 35 52 95
Hans Eriksson, gärdeman..... tel 35 52 95
Christina Åslund tel 34 30 06
Torbjörn Axner..... tel 35 50 35
..... mobil 070-600 60 70

Suppleant:

Gunbritt Eriksson..... mobil 076-251 74 29
Mikael Nyman tel 35 84 81

Museikommitté:

Styrelsen

Arkivkommitté:

Björn Maxe tel 35 50 43

Trädgårdskommitté:

Jan-Erik Kling tel 35 56 41

Aktivitetskommitté:

Christina Åslund tel 34 30 06

Kökskommitté:

Berit Antonsson..... tel 35 83 68

Redaktion S:t Olof:

Janett Eriksson, Bernt Pettersson,
Torbjörn Axner

Bergströmska gården Hembygdsgård

Lilla gatan 12, TORSHÄLLA
Telefon 016-35 50 76

Medlemsavgift: 100:- enskild, 125:- familj
Plusgiro: 26 81 47-6

Postadress: Torshälla Hembygdsförening
S:t Olofs Gille, c/o Berit Antonsson
Georg Nyströmsgatan 30, 644 30 TORSHÄLLA

E-postadress: info@sanktolofsgille.se

Hemsida: www.sanktolofsgille.se

Ur museisamlingarna

Bland de gamla skyltar, som finns på vårt museum är det en skylt som väcker gamla minnen, Det är bagare Nordströms skylt som hängde utanför hans bagarstuga på tomt nr 3 vid Järnväggsgatan 7.

Omkring 1930 lämnade min far in en säck mjöl för bakning. Nordström skulle

baka hårdbrödsbakor. Nog blev kakorna hårda, de hade inte jäst ordentligt varför brödet blev väldigt henigt³. Till och med vi barn med våra friska tänder hade svårt att äta brödet.

Det var första och sista gången vi lämnade mjöl till någon bagare.

I fortsättningen återgick vi till att baka själva. Då hämtade pappa en bagerska vid Nyby, som ansvarade för bakningen. Kakorna hängdes upp på spett i kökstaket där de fick torka. Av de nygräddade kakorna fick vi barn springa över till grannarna med smakbröd.

Detta är ett av mina minnen från min barn-domstid vid Haga.

Bernt Pettersson

³ Degrandigt, stålbatat, segt bröd